

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK
ORTAK SEÇMELİ DERSLER
2025-2026 BAHAR YARIYILI

0100104	Köktürkler Tarihi		T+U	Kredi	AKTS
Yarıyıl	Kodu	Adı			
2	0100104	Köktürkler Tarihi	2	2	3

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ORTAK SEÇMELİ DERSLER

Dersin Türü:

Seçmeli

Dersin Amacı:

Bu dersin amacı, Orta Asya Türk tarihinin dönüm noktalarından biri olan Köktürk Kağanlığı'nı siyasal, sosyal, kültürel ve askerî boyutlarıyla incelemek; Köktürklerin Türk devlet geleneği içindeki yerini ve tarihsel önemini kavratmaktır. Ders kapsamında öğrencilerin, Köktürklerin ortaya çıkışı, devlet teşkilatı, yönetim anlayışı, dış politikası, yazılı kültürü ve mirası hakkında analitik düşünme becerisi kazanmaları hedeflenmektedir.

Ders İçeriği:

Bu derste aşağıdaki konu başlıkları ele alınmaktadır: Orta Asya'nın coğrafi, etnik ve siyasî yapısı Köktürklerin ortaya çıkışı ve Aşina boyu Birinci Köktürk Kağanlığı'nın kuruluşu ve siyasî gelişmeleri Köktürk devlet teşkilatı ve yönetim anlayışı Kağan, hatun, kurultay ve askerî yapı Çin ile ilişkiler ve diplomatik mücadeleler Birinci Köktürk Kağanlığı'nın yıkılışı İkinci Köktürk Kağanlığı'nın kuruluş süreci Bilge Kağan, Kül Tigin ve Tonyukuk dönemi Köktürk yazıtları (Orhun Yazıtları) ve tarihi önemi Köktürklerin sosyal yapısı, inanç sistemi ve kültürel hayatı Köktürklerin Türk tarihindeki yeri ve sonraki Türk devletlerine etkileri

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Yok

Dersi Veren:

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah BAYINDIR

Dersin Yardımcıları:

Yok

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: Ders kapsamında kullanılacak başlıca kaynaklar şunlardır: Orhun Yazıtları (çeviri ve incelemeler) Orta Asya Türk tarihi üzerine yazılmış
Kaynaklar	: akademik monografiler ve makaleler Ders sorumlusu tarafından hazırlanan ders notları ve sunumlar Seçili modern tarihçilerin (B. Ögel, İ.
Dökümanlar	: Kafesoğlu, P. Golden, L. Gumilev vb.) eserleri
Ödevler	: Orhun Yazıtları (çeviri ve incelemeler)
Sınavlar	: Orta Asya Türk tarihi üzerine yazılmış akademik monografiler ve makaleler Ders sorumlusu tarafından hazırlanan ders notları ve sunumlar Seçili modern tarihçilerin (B. Ögel, İ. Kafesoğlu, P. Golden, L. Gumilev vb.) eserleri

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Orta Asya'nın coğrafi, etnik ve siyasî yapısı		
2	Türklerin Orta Asya'daki tarihsel arka planı		
3	Köktürklerin ortaya çıkışı ve Aşina boyu		
4	Birinci Köktürk Kağanlığı'nın kuruluşu		
5	Birinci Köktürk Kağanlığı'nın siyasî gelişmeleri		
6	Köktürk devlet teşkilatı ve yönetim anlayışı		
7	Kağan, hatun, kurultay ve askerî yapı		
8	Ara sınav		
9	Çin ile ilişkiler ve diplomatik mücadeleler		
10	Birinci Köktürk Kağanlığı'nın yıkılışı		
11	İkinci Köktürk Kağanlığı'nın kuruluşu		
12	Bilge Kağan, Kül Tigin ve Tonyukuk dönemi		
13	Orhun Yazıtları ve tarihi önemi		
14	Final Sınavı		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Köktürk Kağanlığı'nın ortaya çıkışını ve tarihsel bağlamını açıklayabilir.
Ö02	Köktürk devlet teşkilatını, yönetim anlayışını ve askerî yapısını analiz edebilir.
Ö03	Köktürklerin Çin ile ilişkilerini ve dış politikasını neden-sonuç ilişkisi içinde değerlendirebilir.
Ö04	Orhun Yazıtları'nı tarihsel bir kaynak olarak yorumlayabilir ve Türk siyasî düşüncesiyle ilişkilendirebilir.
Ö05	Köktürklerin Türk devlet geleneği ve sonraki Türk devletleri üzerindeki etkilerini tartışabilir.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Öğrenciler, farklı disiplinlere ait bilgi ve yaklaşımları ilişkilendirerek disiplinler arası bakış açısı kazanır ve bu yaklaşımı akademik, mesleki ve toplumsal uygulamalara yansıtır.
P03	Öğrenciler, kendi program derslerine ek olarak sunulan ortak seçmeli dersler aracılığıyla ilgi alanları ve yetenekleri doğrultusunda bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirir.
P05	Öğrenciler, ortak seçmeli ders etkinlikleri aracılığıyla iletişim, ekip çalışması ve iş birliği becerileri geliştirir; toplumsal ve etik sorumluluk bilinci kazanır.
P06	Öğrenciler, ortak seçmeli dersler sayesinde kişisel ve mesleki gelişmelerini destekleyen çok yönlü bir öğrenme profili oluşturur ve yaşam boyu öğrenme bilinci geliştirir.
P04	Öğrenciler, disiplinler arası bilgi ve deneyimleri bütünleştirerek problemlere eleştirel ve yaratıcı çözümler üretir.
P01	Öğrenciler, kendi alanları dışındaki disiplinlere ait temel kavram, kuram ve yöntemleri tanımlar ve çok yönlü düşünme becerisi geliştirir.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	5	70
Sınıf Dışı Ç. Süresi	1	4	4
Ödevler	1	4	4
Sunum/Seminer Hazırlama	1	4	4
Ara Sınavlar	1	4	4
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	7	7
Toplam İş Yükü			93
AKTS Kredisi			3

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek

